

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și editura „SOLIDARITĂȚII” asociația institutelor financiare române
 Redacția și administrația: Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr. 38 (edificiul Băncii Agrare S. A. Priv. Cluj).

Membrii asociațiunii SOLIDARITATEA*, sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pentru Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș) Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Bucumana, Cassa de pășirare (Mercuria), Cossa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Cămpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chișeteiana, Codreana, Codru, (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Economla (Cohalm), Economistul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Grănițerul Bănățan, (Mehadia) Insoțirea de credit (Veștem), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noișana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Platra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de Impr. și păstrare Ilva-mare), Rtureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania Someșana, Speranța (Hosman), Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnăveana, Timșana, Tibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

ABONAMENTUL
 PE 1 AN LEI 200. — PE 1/2 AN LEI 100.
 ——— NUMĂRUL 4. — LEI. ———

REDACTATĂ DE:
 BIROUL „SOLIDARITĂȚII”

TAXA PENTRU INSERTIUNI:
 De fie-care cm 3 Lei.
 Bilanțurile după tarif special.

SUMARUL:

Flucțiunile valutei noastre. — Jertfele Românilor
 (Continuare din No. 4.) — Cum s'a reglementat controlul
 operațiunilor de devize în diferite țări.

Export-Import. Ordonanțe. — Cronica săptămânală. —
 Bibliografie. — Bursa.

Fluctuațiunile valutei noastre.

Toată lumea dela noi e agitată văzând, că leul nostru din zi ce merge scade în raport cu valutele așa zise nobile și toate remediile aplicate ca să i se pună stavilă acestei scăderi continue par a nu avea nici un efect — căci cursul leului nu să stabilizează.

Oamenii, cari înțeleg motivele acestei fluctuațiuni, nu pot sau nu vreau să aplice fără hesitare acele remedii, cari sunt de folos. — și astfel rolul banului, ca măsurător de valoare devine iluzoriu.

Firește, cu fluctuațiunea aceasta a cursului vedem, că și în interiorul țării se scumpește traiul încontinuu, având populația să sufoare și o bună parte din această scumpete, ca rizic al fluctuațiunei.

S'a scris foarte mult în materia aceasta și s'au indicat căle, pe cari umblând, am putea pune stavilă devalvării valutei noastre.

Cauzele, cari produc devalvarea se pot reasuma cam în următoarele:

1. Neîncrederea în solvabilitatea statului nostru în streinătate, care e motivată, căci numai cuponii hârtiilor de stat nu se plătesc sau nu să rescumpără regulat la termen, dar o mulțime de comenzi făcute în străinătate nu să plătesc. Gospodăria statului nu e sistematic aranjată și cu toate bugetele, încheiate cu escedent, statul nu poate face față plăților.

2. Specula neiertată cu valute streine și lipsa de control a acesteia.

3. Intârzierea lichidării situațiunilor cu statul Ungar, Austriac etc.

4. Sistemul nostru de vămi, care e defectuos și în legătură cu aceasta:

5. Bilanțul nostru comercial pasiv.

6. Incătușarea producției interne, prin dispoziții rău aplicate.

Cunoscând cauzele, va trebui să purcedem cu toată energia la sanarea răului respective la delăturarea acestor cauze.

În primul rând va trebui să ne cugetăm la echilibrarea gospodăriei statului, consolidând, prin noi împrumuturi de stat, împrumuturile și datorii statului, aflând apoi budgetul real pentru acoperirea acestor datorii.

Nu e permis să legăm soarta valutei noastre de alte valute fluctuante, cum de prezent se face, ci va trebui să căutăm o valută mai stabilă mai constantă.

Oricine va înțelege, că îmbunătățirea valutei — dacă nu vrem să expunem toată viața noastră economică la sgușiri — are să ur-

meze treptat și în decurs de mai mulți ani. Să se aplice acele remedii, cari sau aplicat, în cazuri analoage în alte țări.

Războiul mondial a consumat o bună parte a averii naționale, această lipsă de avere lucru natural, că nu să poate recăștiga de pe azi pe mâne. — Trebuie multă muncă intensivă, care să pună la loc ce am pierdut; — producția trebuie potențată și modul de trai trebuie redus. — E o apariție foarte tristă, că vedem, că — pare-că lumea e scoasă din fățani. — Niciodată, chiar nici înainte de războiu nu se cheltuia atâta pe petreceri și obiecte de lux ca acum și fără excepție vezi cum să consumă mai în fiecare stat o mulțime de avere, care ar putea fi cruțată, oamenii pare-că sunt cuprinși de o amețală de petrecere.

Pare-că se adeverește proverbul unguresc:

„Că numai aceea e al nostru ce înghițim.“

Mentalitatea aceasta ușuratică, care cuprinde și bărbați și femei — își află psihologia sa în împrejurarea, că fiecare să crede îndreptățit a se revanșa pentru lipsurile îndurate în decursul războiului. Cruțarea devine o teorie, din ce în ce necunoscută, munca o sarcină și fiecare caută să câștige mult cu muncă puțină și câștigul să îl cheltuiască.

Nu își trage seama chiar nici statul, căci munca continuă sistematică și cruțarea, nici la stat nu e aplicată pe tot locul.

E o datorință a fiecărui cetățean, că prin munca continuă productivă și prin cruțare să contribuie la înmulțirea averii naționale, altfel e rău patriot; — căci aceste 2 însușiri ridică și bunăstarea statului și îl pune în poziția de-a își putea îndeplini obligamentele; — iar cetățeanului îi asigură banii cruțați prin punerea stavilei deprecierei banului.

Sunt mulți, cari afirmă, că cruțarea nu are nici un înțeles, căci doar banul de pe zi ce merge să devalvează, acestora le răspund, că ei însuși sunt în parte vina situațiunei valutare actuale.

Din aceste reiese, că cetățenii însuși vor trebui să sprijinească statul, care la rândul său trebuie să fie îndrumătorul și ocrotitorul civilor săi.

Crearea de legi, cari asigură o viață economică, liniștită, siguranța personală și a proprietății, executarea conștientă și severă a acestor legi, trebuie să fie problema statului.

Cu o purcedere în felul acesta vom restabili repede buna reputație și creditul statului

nostru și vom afla căile și mijloacele cari consolidează și datorii mari, ce le avem, de cari, prin o activitate economică cuminte, în decursul anilor, ne vom scăpa. Doar România are, atâtea izvoare bogate, încât în timp relativ scurt poate cruța, ceea ce s'a prăpădit în decursul războiului.

2. Tocmai principiul greșit, de a câștiga mult cu muncă puțină, pe mulți i-a ademenit a să ocupa cu speculațiunea de valută.

Tabăra așa zișilor „Valutaschieber“ se înmulțește spre nefericirea noastră a tuturor.

Statul are nu numai dreptul, dar și datoria a controla cu severitate operațiunile de valută și a lovi fără cruțare în aceia, cari de multeori aduc pagubi imense statului și valutei prin câștigurile, ce le realizează.

Nu vom descrie cum se petrec aceste afaceri la noi. La orice caz însă va trebui să se pună stavilă speculării valutei noastre și în privința aceasta va trebui să facem și noi, ce au făcut alte state de mult, centrala de devize.

Aici însă trebuie să fim cu precauția cea mai mare și să facem toate ușurințele posibile comerțului de devize legitim și motivat și mai înainte de toate să fie serviciul fără multe forme și expeditiv, altfel centrala de devize poate deveni o piedecă în ca ea dezvoltării economiei noastre naționale.

3. Nesiguranța raporturilor, cari rezultă din datorii și pretenziunile, ce ne revin cu statele din cari s'a întregit „România“. Anume va trebui să stabilim pe baza tratatelor, a învoelilor o lichidare a pretenziunilor și datoriiilor și să fie cunoscut rezultatul. Apoi să ne îngrijim, că de unde să acoperim și aceste sume?

4. Sistemul nostru de vămi trebuie să fie cât se poate așa întocmit, ca greutățile la vămire să fie minimale, dar vama trebuie să fie așa întocmită, ca să nu zădărnicească sau să împiedece viața noastră economică. Vămile nu sunt a se privi decât în a doua linie, ca un venit fișcal, ele trebuie să fie mai mult un protector al producției interne. Ca să avem însă tarife vamale corespunzătoare, trebuie înainte de toate să regulăm importul așa, ca tot importul obiectelor și produselor de lux să îl prohibim, cu alte cuvinte să punem stavilă luxului păgubitor în situația actuală. Apoi să stabilim grupul acelor articoli trebuincioși, cari în țară nu se pot produce sau nu se produc în cantitate suficientă. Și în fine să stabilim ce putem exporta.

Ca acestea să se poată face, trebuie în calcul barem aproximativ să avem o statistică care stabilește ce și cât producem? Cât face trebuința internă? Cât ne rămâne prisos de exportat? Apoi să stabilim tot pe bază de date statistice, cari sunt trebuințele interne cu privire la fabricatele, ce sunt a se importa și pentru cari nu avem încă producția suficientă sau ne lipsesc materiile brute, ce trebuiesc la fabricare.

Pe baza acestor date vom fixa tarifele vamale așa, ca acelea să protejeze industria internă și să cauzeze o producție mai însemnată, ținând firește cont de prețurile mondiale.

Exportului îi vom face cele mai mari înlesniri — la unele articole chiar aplicând premii — și fixând vama de export în o cuotă, care permite concurența în străinătate, luând de bază prețurile mondiale. —

La exportul de cereale d. ex. vom calcula cât e quantumul, care se poate admite la export apoi vom lua de bază prețul mondial, diferența de valută, și vom lăsa o latitudine însemnată de câștig pentru exportor — fixând pe baza aceasta vama de export.

Tot asemenea vom urma d. ex. la petrol și alți articoli de export, ținând însă totdeauna seama, ca exportarea să fie rentabilă și sigură. Vom întrelăsa ori ce șicane vamale și de transport precum și reducerea după posibilitate totală a așa numitelor spese discreționale, cari numai la ameliorarea valutei noastre nu contribuie și cari în multe cazuri fac imposibil exportul.

La import vom eschide, dupăcum am amintit articolele de lux și cari nu sunt de lipsă pentru trebuințele interne.

Vom susține vămi de import asupra acelor articoli, cari se pot produce în țară, regulând tarifele vamale așa, ca cu progresul industriei să scadă și tarifele vamale, căci, nu trebuie să se piardă din vedere, că tarifele vamale prea urcate cari sunt a se considera ca un import indirect numai până atunci și în măsura aceea sunt justificate, până când industria internă se dezvoltă. — Multe industrii au prospecte să poată produce și pentru export, dacă am ajuns până aici, nu mai are înțeles să fie protejate, căci altfel nu vom ajunge nici când la un prisos pentru export.

Din aceste principii reiese, că vămile nu sunt a se considera, ca un venit fiscal și acesta este motivul, că în state cu o producție înaintată nici nu aparțin ministerului de finanțe, ci celui de industrie și Comerț.

Procedând în felul acesta, vom vedea, că

mai iute decât am crede, ajungem la un bilanț comercial activ, care trebuie să fie totdeauna ținta unei politici economice financiare în run stat. Mai ales la noi, unde bogăția este cea mai mare aproape în întreaga Europa.

Ajânsi la un bilanț comercial activ, de sine urmează și urcarea treptată a valutei, încrederea în sine a valutei, încrederea în sine a cetățenilor se potențează, voia de muncă sistematică devine generală și bunăstarea cetățenilor are ca urmare și bunăstarea finanțelor statului.

Producția internă trebuie potențată prin dispoziții bune și la timp aplicate. Aici statul are datorința de a pune la dispoziție tarife de transport ieftine și a introduce o circulație sigură, apoi a împiedica producția prin libertatea cea mai mare a comerțului și nu mai acolo și întrafăta a face restricțiuni, întrucât ar cere interesele statului. — A recunoaște în mod obiectiv, când e timpul de a interveni ca stat, e cea mai mare artă.

Maximare de prețuri și legarea exportului de permise e un mijloc, care numai în mod cu totul excepțional trebuie și poate fi aplicat; nu e permis să se generalizeze, ci concurența liberă trebuie lăsată.

O dispoziție neaplicată la timp, sau rău aplicată, poate să aibă cele mai dezastruase urmări. — Așa d. ex. prohibirea exportului de cereale a cauzat, că teritoriul cultivat a devenit mai mic, oamenii experimentând, că cultivarea grâului prohibit de export, sau legat exportul de multe formalități, nu e rentabilă au sămănat altceva și așa ne vedem în fața unei reduceri a producției de grâu, care firește are repercursiune nu numai asupra exportului ci chiar și asupra consumației interne, cauzând pagube enorme prin scumpirea traiului.

Nu avem pretenziunea de a fi exhaustat acest obiect, am arătat aici numai pe scurt, ce măsuri mai urgente ar fi de luat pentru stabilizarea cursului valutei noastre și apoi ridicarea treptată a acesteia.

E de nețagăduit, că pe lângă principiile de ordin național economic joacă mare rol și chestia politică și modul cum ne purtăm cu străinătatea.

Exemplu mai recent vedem în măsurile luate de Franța față de Germania și dacă vom urmări cu atențiune dezvoltarea lucrurilor vom vedea, că toate mișcările își au repercursiunea lor și asupra valutei. Nimic nu e mai sensibil în direcția aceasta decât valuta.

Cluj, 28 Ianuarie 1923.

D. R.

Jertfele Românilor

(Continuare din No. 4.)

De Teodor V. Păcățian.

Am compus deci planul de lucrare astfel, că prin directoratul general de interne din Cluj ne vom adresa prefectilor sau subprefecților județeni, cu rugarea, ca imprimările și instrucțiunile pe cari le vor primi dela noi, să le împartă fără zăbavă secretarilor dela sate și primăriilor orașanești, cu sticta îndrumare, ca să se conformeze toți întru toate instrucțiunilor noastre și să compună „Tabloul nominal” cu cea mai mare exactitate. Când va fi gata tabloul, să fie invitați apoi preoții și învățătorii români din sat, precum și un plugar mai de frunte, ca acestia să facă revisuirea și eventual întregirea tabloului, apoi să-l subscrie toți, cu notarul și primarul împreună, dându-se astfel autenticitatea cuvenită datelor cuprinse în tablou. Secretarii dela sate și primarii orașelor vor trimite apoi tablourile nominale subprefectului, care adunându-le pe toate din județul seu, le va înainta directoratului general de interne din Cluj, de unde le va lua în primire delegatul secției istorice a „Asociațiunei” spre prelucrarea și totalizare de date.

Lucrarea, care ni se cerea nu era grea, dar foarte migăloasă. Reclama multă răbdare și mare scrupulositate. În mod superficial nu se putea face. De aceea am propus secțiunii istorice, să încredințeze pe un membru al ei cu executarea lucrării, pentru că numai unul singur poate să o facă. Acest delegat al secției istorice va avea să stee poate în neîntrepută corespondență cu subprefecții și cu secretarii dela sate, cari li vor cere lămuriri și îndrumări în o privință sau alta. La tot casul însă va trebui să stee în legături strânse cu directoratul general de interne din Cluj. Tablourile nominale, primite din orașe și dela sate, delegatul nostru le va censura, datele din ele le va stabili în mod definitiv și va face totalizarea lor, după județe.

Vor fi înșirate adecă una după alta, în ordine alfabetică, comunele din județ, într'un tablou sumar, și la fiecare comună va fi trecut rezultatul final al datelor din tabloul ei nominal. La urmă se va face totalizarea datelor din întregul județ, și apoi într'o recapitulație generală se vor totaliza datele din toate județele, astfel, ca la terminarea lucrării să se poată constata, ce jertfe a adus fiecare comună în războiu, ce jertfe a adus fiecare județ și ce jertfe au adus toate județele la oaltă, adecă întreg poporul român de dincoace de Carpați.

Am mai propus secțiunii istorice, ca deodată cu tabloul nominal, să mai cerem dela fiecare primărie comunală și un raport scurt 1918 (cum, prin cine s'a urzit, cum s'a dezvoltat, ce devastări și ce stricăciuni s'au făcut, fost'au vărsări de sânge, și cum a fost în fine sufocată revoluția?) pentru a avea adunate datele și cu privire la acest episod din viața noastră publică, ivit la încheierea războiului.

Planul de lucrare, compus de mine, a fost aflat de bun din partea secțiunii istorice a „Asociațiunii” și acceptat întocmai în ședința din 18 Iunie 1921 ținută în Cluj. Cu executarea lucrării am fost încredințat eu din partea secțiunii, cu datorița, ca pentru o mai ușoară și mai sigură alcătuire exactă a tablourilor nominale, să compun pe seama secretarilor dela sate, cari vor avea chemarea să le facă, și un model tipărit, va fi distribuit secretarilor deodată cu celelalte imprimări, primite dela noi.

Am compus și acest tablou-model, în comuna Cuștelnic, județul Târnava-Mică, și în fața planului secțiunilor științifice-literale ale „Asociațiunii”, întrunite în 14 și 15 Iulie 1921 în Sibiu, secțiunea istorică a venit cu propunerea, ca lucrarea migăloasă a culegerii datelor statistice despre jertfele aduse de poporul român de dincoace de Carpați în războiul mondial să mi-se încredințeze mie, iar pentru asigurarea posibilității executării acestei lucrări, să se voteze și un modest budget.

Planul secțiunilor științifice-literare a acceptat cu unanimitate propunerea secțiunii istorice, lucrarea mi s'a încredințat mie, și pentru acoperirea cheltuelilor s'a votat suma de 60.000 lei.

Comitetul central al „Asociațiunii” a luat cu aprobare la cunoștință această hotărâre a secțiunilor științifice-literare, care a primit în urmă sancționare și din partea adunării generale a „Asociațiunii”, ținută la 29 Aug. 1921 în Sigh.-Marmației.

Comitetul central a mai revenit în câteva rânduri asupra chestiunii, iar în ședința din 29 Septembrie 1921, sub numărul 1163/921, mi-a dat delegație să merg la Cluj, să mă pun în legătură cu directoratul general de interne de acolo, și cu ajutorul acestuia să încep, în numele și din încredințarea „Asociațiunii”, lucrarea, care după părerea unora era foarte riscată, avându-se în vedere nepăsarea și lipsa de voe de muncă cu care erau înviuite pe atunci din multe părți organele noastre administrative. Pot să spun, că erau mulți aceia, cari tocmai din acest motiv nu voiau să creadă nicidecum în posibilitatea ducerii la bun sfârșit a lucrării la care mă angajasem.

Dar lucrarea a succes pe deplin. Și a succes, fiindcă în Cluj, la directoratul general de interne, am avut norocul să găsesc oameni înțelegători, oameni cu capete luminate și cu inimi calde, cari recunoscând importanța lucrării pe care voiam să o facem, din capul locului mi-au promis tot sprijinul posibil. Domnul consilier ministerial A. Pălăgheșiu a luat afacerea în mâinile sale și i-a dat toată atențiunea pe care o merită. Mi-a stat cu dragă voe la dispoziție totdeauna, când i-am reclamat bunăvoință.

În 23 Noembrie 1921, după ce terminasem toate lucrările pregătitoare, am înaintat directoratului general de interne din Cluj, în numele și din încredințarea „Asociațiunii”, următoarea adresă a secțiunii noastre istorice:

— „Nrul 1063/921 Asoc. Cătră Onoratul Directorat de Interne Cluj.

Secțiunile științifice-literare ale „Asociațiunii” noastre din Sibiu, au adus, în ședința plenară din anul acesta, ținută în 15 Iulie în Sibiu, hotărîrea, aprobată de comitetul central și de adunarea generală, ținută în 29 August a. c. în Sighetul Marmației, de a se aduna fără zăbavă toate datele statistice despre jertfele pe cari le-a adus poporul român de dincoace de Carpați în războiul mondial din anii 1914—18.

Cu executarea hotărîrii a fost încredințată secțiunea istorică și etnografică a „Asociațiunii”, iar planul, după care este a se face lucrarea aceasta mare și de mare însemnătate pentru istoria noastră contemporană, a fost stabilit din partea acestei secțiuni în modul următor:

Se va cere, prin directoratul general de interne din Cluj și prin subprefecții județelor, din fiecare comună, urbană și rurală, câte un tablou nominal despre toți aceia, cari au luat parte la războiu în o formă oarecare: ca soldați mobilizați, ca întrebunțați la servicii auxiliare, sau mobilizați pe loc, ca arestați, internați, sau refugiați din motive politice, însemnându-se la fiecare, prin umplerea rubricii corespunzătoare, că ce s'a întâmplat cu el? A murit ca erou pe câmpul de luptă, a murit în pribegie, în închisoare, la locul de internare, acasă, în urma boalelor contractate în războiu? A venit acasă ca invalid, bolnav, rănit, dar s'a însănătoșat, sau a venit acasă deplin sănătos? E dispărut până astăzi? Cu ce medalii a fost decorat în cursul războiului? După cei morți și dispăruți au rămas văduve și câți orfani?

Imprimarele necesare, pentru compunerea acestor tablouri nominale, separat pentru fiecare comună, le dă „Asociațiunea”, împreună

cu instrucțiunile amănunțite despre felul cum au să fie compuse aceste tablouri, dându-se celor chemați a le face și un model de tablou, compus în o comună a județului Târnava-Mică, pentruca munca să le fie mai ușoară.

Prelucrarea materialului care se va cuprinde în tablourile cerute, cade în sarcina noastră, a secțiunii istorice-etnografice a „Asociațiunii” și astfel numai la adunarea datelor statistice din întrebare avem neapărată trebuință de binevoitorul și prețiosul ajutor al onoratului directorat de interne, pe care venim să vi'l cerem, și rugăm să ni se acorde, în felul următor:

Imprimarele, pe cari vi le vom pune la dispoziție peste câteva zile, veți bine voi a le împărți subprefecților județeni și primarilor din orașele municipale, după un conspect prezentat din partea noastră, împreună cu o circulară dată din partea noastră, în care, atragându-le atențiunea asupra importanței lucrării pe care avem însărcinarea a o face, veți insista, ca domnii subprefecți să împartă imprimarele primite fără amănare primarilor din orașele cu consiliu și secretarilor dela sate, astfel, ca fiecare primar de oraș cu consiliu și fiecare secretariat sătesc să primească din instrucțiuni și din modelul de tablou câte un exemplar, iar din imprimarele pentru compunerea tablourilor nominale fiecare comună atâtea coale de câte are necesitate, socotindu-se tot la câte 500 suflete românești o coală. Comuna cu 500 suflete primește deci o coală, cea cu 1000 suflete două coale, cu 2000 suflete patru coale, și așa mai departe.

Imprimarele necesare celor 7 orașe cu drept municipal se trimit deadreptul primarilor acestor orașe.

Vă rugăm a insista apoi în circulară, ca domnii subprefecți să pună subalternilor termin scurt pentru compunerea tablourilor și adunându-le pe toate din județ, să le trimită numai decât împreună cu răspunsurile date la întrebările noastre, onoratului directorat de interne, de unde le vom lua noi în primire, spre prelucrare și totalizare, compunând marea lucrare, cu a cărei înfăptuire suntem încredințați.

Vă rugăm, Domnule Director, să ne dați acest prețios ajutor, pe care vi'l cerem, întru ajungerea scopului înalt patriotic și național urmărit de noi și să primiți asigurarea deosebitei noastre stime.

Cluj, la 23 Nov. 1921. Secțiunea istorică-etnografică a „Asociațiunii”: Teodor V. Păcățian, publicist, președinte, Dr. Ioan Lupăș, prof. univ., publicist.

(Va urma.)

Cum s'a reglementat controlul operațiunilor de devize în diferite țări?

I. În Ceho-slovacia.

Pentru a favoriza schimburile comerciale cu străinătatea, Oficiul bancar a publicat o nouă reglementare a comerțului de devize, aducând oarecari ameliorări la prescripțiunile anterioare.

După noule dispozițiuni, Oficiul bancar va acorda caselor de comerț de importanță justificată, autorizația de a vinde devizele rezultând din comerțul de export sau să facă o întrebuințare liberă a acestor devize în vederea unor credite în străinătate cu condițiunea, ca numita casă să nu puie nici un obstacol ca registrele să fie supuse la un control în orice moment din partea Oficiului bancar; că nu va realiza târguri pe termen decât în măsura exporturilor ei, astfel ca suma devizelor vândute să se găsească acoperită prin facturile marfurilor exportate.

Casa va aviza imediat Oficiul bancar de realizările efectuate, de asemenea va aviza Oficiul, de realizarea exportului.

II. În Franța.

Pe biroul Camerei franceze a fost depus, din inițiativă parlamentară, un proiect de lege pentru înfrânarea speculei asupra devizelor străine.

Proiectul propune, ca comerțul de devize să fie încredințat la cel mult 12 bănci avându-și sediul social în Franța și cari vor fi desemnate de ministerul de finanțe după propunerea camerelor de comerț.

Băncile desemnate vor crea între ele un „Birou central de vânzări și cumpărări de valute și devize străine“.

Acest birou va fi sub controlul Băncii Franței și a Ministerului de finanțe.

Nimeni nu va putea să cumpere comptant sau la termen devize sau valute străine decât la aceste bănci și în baza unor acte justificând cantitatea și destinația lor.

De asemenea nimeni nu va putea înstrăina sau depune monete și devize străine decât prin intermediul băncilor formând Centrala Devizelor.

Cursul de vânzare va fi fixat cel puțin de două ori pe săptămână de către biroul central, de acord cu Banca Franței.

Bancherii și agenții de schimb profesioniști vor putea primi orice cantitate de monezi străine contra franci francez, și vor putea vinde monezi străine până la concurența a 2000 franci pe săptămână și contra acte justificând întrebuințarea.

Numele și domiciliul acestor persoane va trebui trecut într'un repertoriu special.

III. La noi în România.

Neînclătinată scădere a leului care preocupă într'un grad intens cercurile noastre financiare a determinat guvernul să legifereze un control al devizelor.

Un ante-proiect a și fost întocmit și după ce va căpăta o retușare definitivă, el va fi supus parlamentului.

Întâi în ce consistă, în linii generale, principalele lui dispozițiuni.

În viitor negocierile de devize și monezi străine se vor face numai prin Bursă. Cu autorizațiuni speciale băncile, societățile și firmele comerciale vor putea face negocieri de devize.

Un oficiu adhoc, pe lângă Camera de Comerț va avea însărcinarea liberărei autorizațiilor.

Cei autorizați astfel, vor comunica zilnic oficiului borderouri în regulă de toate negocierile de valori mobiliare făcute în afară de bursă.

La schimbul de efecte, pe lângă fiecare bursă va funcționa câte un comisariat al guvernului special pentru bursa de devize cu scopul de a face controlul cel mai riguros, observând operațiunile ce se încheie de agenți sau remizieri.

Proiectul prevede apoi sancțiuni severe asupra infractorilor. Pe lângă amenzi, vinovaților li-se va ridica și dreptul de a exercita orice comerț.

Oficiul are dreptul să controleze registrele spre a se încredința de natura operațiunilor efectuate.

Cercetarea registrelor de către delegatul oficiului, îl obligă pe acesta de a nu divulga secretele băncilor altminteri se va face pasibil de codul penal.

Export-Import. — Ordonanțe.

Taxarea telegramelor externe.

Cu începere dela 1 Februarie a. c. echivalentul francului aur pentru taxarea telegramelor externe a fost ridicat dela 25 la 35 lei.

Importul cânepei, inului și rafiei.

Intrucât aceste plante industriale nu se produc în cantități suficiente în țară, comisia industrială a avizat că importul cânepei, inului și rafiei se poate face numai de către fabricile de textile din țară și numai pentru trebuințele industriei, plătindu-se o taxă vamală de 15 lei pentru suta de kgr.

Importul lor se va face însă numai cu avizul comisiei industriale și cu aprobarea ministerului de finanțe.

Importul ferului laminat.

S'a luat în discuție chestia ferului laminat în colaci pentru fabricile de cue (nota art. 581—58 tarif vamal) referent tehnic fiind d. Ing. H. Munteanu din direcția de studii.

Această notă prevede o reducere asupra taxelor de vamă obișnuite.

Comisia industrială a soluționat chestiunea în sensul de a se acorda reducere de taxe vamale numai pentru 50 la sută din necesitățile fabricilor de oțel.

Controlul exportului.

Trebuie prezentate permise în regulă la vamă.

Ministerul de industrie și comerț a fost informat că biourile vamale au permis exportul de mărfuri pentru cari se cer autorizații speciale — numai pe baza prezentării de către exportători a adresei ministerului de industrie și comerț prin care se aprobă în mod principal exportul.

Ministerul de industrie a intervenit acum la cel de finanțe cerând, ca biourile vamale să fie informate ca să nu mai permită exportul pe baza unor asemenea adrese.

Căci dacă să operează exportul numai pe o simplă adresă, — care nu trebuie luată drept permis de export, — se fraudează Statul prin sustragerea exportatorilor dela plata taxei de comision la întreaga valoare a permisului, înălăturându-se în acelaș timp verificarea ulterioară a actelor ce motivează permiterea exportului articolului în cauză.

Reducerea importului.

Paralel cu acțiunea comisiei de import-export, guvernul — în vederea restrângerii importului — va întreprinde, prin miniștri respectivi, o mare anchetă în rândurile industriașilor și comercianților pentru a cunoaște și opiniile acestora — direct interesate — și în urmă va aviza.

CRONICA SĂPTĂMÂNALA.

Cecurile Banca Națională. — Banca Națională a României a decis ca cecurile emise de titularii conturilor curente asupra băncii, pentru sume mai mari de 10.000 lei să nu fie avizate de emitenți.

Asemenea sume nu se vor plăti decât după primirea de bancă a avizului, în care se va arăta numărul cecului, valoarea și numele persoanei.

Unificarea taxelor de export. Ministerul de finanțe studiază chestiunea unificării taxelor de export în sensul ca aceste taxe să fie percepute în viitor numai în lire sterline.

Banca Centrală din Basarabia s. a. Chișinău aporește capitalului dela 1 mil. lei la 5 milioane prin emisiunea a 8000 acții à 500 lei din care 60 % acții nominale și 40 % acții la purtător. Preferința acționarilor vechi este o acție veche la 2 acții nouă. Vechii acționari vor plăti de acție 525 lei iar noii acționari 550 lei.

Un tren de mostre polonez va vizita România. Expoziția din Lwow a organizat un tren expoziție de mostre, care va vizita orașele București, Iași, Cernăuți, Galați și Chișinău spre sfârșitul lunii Februarie. Delegatul direcției va fi autorizat să primească comande.

Uniunea agricultorilor ardeleni a ținut o întrunire, în care a hotărât să incurajeze cultivarea plantelor medicinale, făcând în acest scop o activă propagandă, în rândurile micilor agricultori, dându-le totodată și instrucțiuni folositoare în această direcție.

Fabricanții ardeleni din regiunile în care este introdus în industrie gazul metan, se agită împotriva urcării prețului. Prin urcarea prețului gazului metan industriile acestea arată că se dă o nouă lovitură A dealului, contribuind statul însuși la scumpirea traiului.

Băile dela Borszék (Ardeal) au fost naționalizate, iar după naționalizare au fost concesionate unui consorțiu străin.

Câți dinari sunt în străinătate. După calculele oficiului bancar din Belgrad, suma totală a dinarilor răspândiți în străinătate a fost, la sfârșitul anului 1922, de circa 760 milioane.

Plus de zahăr în Ungaria. O telegramă din Budapesta anunță, că guvernul ungar a acordat un permis de export pentru cinci sute vagoane de zahăr dat fiind că nevoile țării pentru anul în curs sunt absolut acoperite.

Insolvența Băncii Industriale din Satu-Mare. Banca Industrială (Sparbank) din Satu-Mare a ajuns în stare de insolabilitate în urma unei mari pierderi provenite din speculațiuni valutare și o afacere de export de vite în care își investise majoritatea capitalului.

Direcțiunea băncii a cerut creditorilor o reducere de 30 la sută din pretențiunile lor.

Băncile din localitate au intervenit și e speranță că Banca Industrială să fie salvată întrucâtva de dezastru.

Prețul zahărului. Intrucât prețul zahărului s'a urcat simțitor, în piață, reprezentanții fabricilor de zahăr din țară au fost convocați la minister pentru ca de comun acord să se hotărască măsurile de luat pentru ieftinirea lui.

Un îmbogățit de război și-a permis într'un cabaret din Berlin să-și aprindă țigara cu o hârtie de o mie de mărci. Dat în judecată, a fost osândit la două săptămâni închisoare, căci prin purtarea sa a batjocorit suferințele țării și ale oamenilor. Domnul îmbogățit va avea puțință să mediteze două săptămâni ce este mai bine: a aprinde țigara cu o bancnotă de o mie, sau veni cu asemenea hârtie în ajutorul celor goi și flămânzi.

Bursa

Cursurile efectelor, din cauza puținelor operațiuni au fost toată săptămâna slabe, afară de Reșițe, care câștigă 100 puncte în curs de o săptămână.

Devizele. Deodată cu urcarea leului la Paris toate devizele au scăzut la București.

Târgul de efecte.

Cotări oficiale la Bursa din București și târgul liber.

%		Divid.	Ultimul curs	F e b r u a r i e						
				1	2	3	5	6	7	
Efecte:										
5%	Imprumut Național 1916	—	82 ¹ / ₂	—	—	—	—	—	—	—
5%	Impr. Unirii 1919	—	80	—	78	—	76 77	76	—	—
5%	Impr. Refacerii	—	81	—	—	77 78	—	—	—	78
Val. nom.	Bănci:									
500	Bca. Națională	320	14 200	—	—	—	—	—	—	—
500	„ Marmorosch B. & Co	100	910	—	910	910	—	—	—	—
500	„ Românească la purt.	50	720	—	—	720	—	—	—	730
500	„ Generală a Țării Rom.	16%	460	—	—	—	—	—	—	—
100	„ „Albina”, Sibiu	—	—	—	—	—	—	—	—	—
500	„ Tărăneasca	65	230	—	—	—	—	—	—	230
Intreprinderi:										
500	Reșița	20%	2150	—	2180	2280	2260	2250	—	2250
500	I. R. D. Petroli	—	2180	—	2190	210	2170	2140	—	—
1000	Intrepr. Forestiere Rom. Cluj	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Schimbul de bani.

	Paritatea în Lei înainte de războiu		Ultimul curs	F e b r u a r i e						
				1	2	3	5	6	9	
Cursul la București										
100	Franci francezi	L. 100	1610	1310	1280	1250	1340	1280	1280	—
100	„ elvețieni	„ 100	5100	—	—	—	—	3800	—	—
100	Koroane cehoslovace	„ 105	780	680	670	660	605	585	590	—
100	„ ungare	„ 105	—	—	—	—	7 50	8	—	—
100	„ austriace	„ 105	0 35	0 33	—	—	0 32	0 31	0 31	—
100	Mărți	„ 125	0 67	0 60	0 59	0 58	0 50	0 57	0 57	—
1	Liră St.	„ 25	1250	—	—	950	1000	—	—	—
100	„ Ital.	„ 100	1260	1000	980	990	1100	—	—	—
100	Dinari	„ 100	—	—	—	—	—	—	—	—
100	Drahme	„ 100	—	—	—	—	—	—	—	—
100	Leva	„ 100	—	—	—	—	—	—	—	—
1	Dolar	„ 5	260	230	220	205	215	198	—	—
Paris										
100	Lei	Fr. 100	6	7 20	7 70	7 50	7 65	7 75	—	—
1	Dolar	„ 5	16 70	16 34 ¹ / ₂	15 16	15 70	15 90	—	—	—
1	Liră St.	„ 25	76 90	76 23	73 09	73 65	74 25	74 30	—	—
100	Liră Ital.	„ 100	77 50	77 80	74 70	76 50	76 50	—	—	—
100	Mărți	„ 125	0 040	—	0 045	0 045	0 045	0 040	—	—
100	Kor. cehoslov.	„ 105	48	46 80	—	46	46 50	46 50	—	—
100	Kor. ung.	„ 105	—	—	—	—	—	—	—	—
100	Kor. austr.	„ 105	—	0 023	—	—	0 025	0 026	—	—
100	Fr. elv.	„ 100	309	305 75	292	295	298	297	—	—

BIBLIOGRAFIE.

În editura „Cartea Românească“ din București au apărut următoarele volume:

Biblioteca agricolă populară N-rul 1.: *Pământul și cunoașterea lui*, de Ion G. Botez, Inginer agricol. — N-rul 2.: *Plantați pomii roditori*, de D. I. Ștefănescu Inginer agricol. — N-rul 3.: *Sămănași Lucernă*. Cea mai bună plantă de nutreț, de A. D. Carabella Inginer agricol. — N-rul 4.: *Omizile*, cari atacă frunzele pomilor roditori, de Wilhelm K. Knechtel Inginer agricol. — N-rul 5.: *Calul*, Viața și îngrijirea lui, de Dr. Popescu Daia Inspector și Zootehnic. — N-rul 6.: *Viermele de mătase*. Oul (Sămănaș) Păstrarea și Cloșirea seminței, de N. Roșianu Inginer agricol. —

Prețul unui exemplar 4 lei.

De vânzare la principalele librării din țară.

Cunoștințe folositoare, Seria C. N-rul 7.: *Dobrogea*, de Dr. C. Brătescu. — Seria B. N-rul 12.: *Viermii de mătase* de T. A. Bădărău — Seria B N-rul 13.: *Ofțica* (Tuberculosa), de Dr. Emil Gheorghiu.

Prețul Lei 2. —

Invitare la abonament.

Cu numărul de față se începe noul abonament la „REVISTA ECONOMICA“ mutată la Cluj, în următoarele condițiuni:

pe un an întreg: Lei 200.—

o jumătate de an „ 100.—

Abonamente pe timp mai scurt de o jumătate de an nu se servesc.

Costul abonamentelor se poate trimite de sau prin poștă cu mandate postale, sau prin viriment la „Banca Agrară“ Societate Anonimă Privilegiată din Cluj, în favorul contului „Revistei Economice“.

Toate băncile românești, membre sau nu a „SOLIDARITATEA“ sunt rugate prin aceasta cu toată onoarea să primească vârsămintele de abonamente la ghișeurile lor pentru contul „Revistei Economice“, transferându-le prin viriment la „Banca Agrară“ S. A. P. Cluj.

„PATRIA“ bancă pentru Credit, Comerț și Industrie societate anonimă, BLAJ.

Convocator.

P. T. Domnii acționari ai institutului „PATRIA“ bancă pentru Credit, Comerț și Industrie, societate anonimă, Blaj se invită cu onoare — în sensul §. 12 și următorii din statute — la

a XXXVII-a (treizeci și șaptea) adunare generală ordinară,

care se va ține în Blaj Duminecă în 4 Martie st. n. a. c. la 10¹/₂ ore în localul institutului.

Obiectele sunt:

1. Raportul consiliului de administrație, raportul comitetului de cenzori, bilanțul și darea absolutului;
2. distribuirea profitului curat și a sumei destinate spre scopuri culturale și de binefacere,
3. și fixarea marcelor de prezență pe 1923.
4. Alegerea consiliului de administrație.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare, sunt rugați a-și depune la cassa institutului resp la cassa filialei din Teiuș acțiunile și eventual documentul de plenipotență până la 3 Martie la 12 ore din zi. Depunerea acțiunilor resp a plenipotențelor spre acest scop se poate face și la „Albina“ filiala Cluj în acest caz însă cel mult până Joi în 1 Martie anul crt. st. n.

Blaj, la 6 Februarie 1923.

„PATRIA“

Bancă pentru Credit, Comerț și Industrie societate anonimă.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Isidor Marcu m. p.
președinte.

Muntean m. p.
director executiv.

NOTA: Conturile de încheiere sunt publicate pe pagina ultimă a acestei reviste.

„Banca Berzava“ Societate Anonimă în Reșița.

Convocare la X-a adunare generală ordinară

a „Băncii Berzava“ soc. an în Reșița, care se va ține în 25 Februarie 1923, la oarele 11 a. m., în localul institutului din Reșița cu următoarea

Ordine de zi:

1. Alegerea președintelui conform art. 39 din statute.
2. Raportul consiliului de administrație și comitetului de cenzori.
3. Prezentarea „Bilanțului“ și contului „Profit și pierdere“, împărțirea profitului net, fixarea dividendei și darea absolutului consiliului de administrație și comitetului de cenzori.

Reșița, la 4 Februarie 1923.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

N. B. Arei acționari, cari vor să participe la adunarea generală, au să depună acțiunile lor cu cupoanele neexprimate la casa institutului în Reșița sau la „Timișiana“ institut de credit și economii cel mai târziu până în ziua adunării generale la ora 11 a. m.

ACTIVA

CONTUL BI ANȚ LA 31 DE DECEMBRIE 1922.

PASIVA

Casa în numerar — —	210,230	58	Capital de acți — — —	67,530	—
Esc. ompt de schimb — —	1445,358	50	Capital de acți vărsat din emisiunea II-a	177,380	—
Diversi debitori — — —	658	47	Fond de rezerva — — —		244,710
Efecte proprii — — — —	5,017	16	Depuneri spre fructificare		23,541
Mobilier — — — — —	400	—	Reescont — — — — —		1013,317
			Diversi creditori — — —		200,000
			D. v. tendă nereclamată —		124,896
			Interese neplătite la capital de acți emisiunea II-a		2,789
			„ datorate anului 1923		2,525
			Profit net — — — — —		26,773
	1668,589	71			30,035
					66
					1668,589
					71

SPESE

CONTUL PROFIT ȘI PERDERE LA 31 DECEMBRIE 1922.

VENITE

Dobâzi la depuneri — —	32,557	70	Beneficii din interese de esc. ompt, interese de în. ârziere, proviz. uni, venite dela efecte, diverse venite, etc.		
Dobâzi la capital de acți emisiunea II-a	2,525	—			113,778
Dobâzi la cont. curent — —	3,717	60			69
„ „ reescont — — —	11,663	—			
Cheltuieli de administrație		50,463			
Salare, bani de cvartir, adăuse de scumpete		12,642			
Chiria localului — — —		12,400			
Impozite — — — — —		1,145			
Profit net — — — — —		7,092			
		30,045			
	113,778	69			113,778
					69

Ioan Lupu, m. p.
director.

Reșița, la 31 Decembrie 1922.

Emil Gherga, m. p.
con. abil.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Ioan Oprea, m. p. Brătislav D. m. p. Dr. Lucian Gheorghevi, m. p. Ioan Vida, m. p. preș. al consiliului
Ioan Brodyan-zky, m. p. Albert Șimic, m. p. Ioan Baltezan, m. p. vice pres. Al. x. Costian, m. p.
Molă Minat, m. p. Ioan Lupu, m. p. Dionisie Negru, m. p.

Verificat și aflat în concordanță cu registrele principale și auxiliare.

COMITETUL DE CENSORI:

Axente Mureșan m. p.
expert cont. pre. comit. de cenzori

Vasilie Petrovici, m. p.

Gh. Boulescu m. p. Const. Ardelean m. p.
expert contabil

Petru Bernau, m. p.

Alex. Buibaș m. p.
expert contabil.

„OLTEANA“, cassă de economii, societate pe acțiuni în Viștea de jos.**CONVOCARE.**

Domnii acționari ai cassei de economii „OLTEANA“ societate pe acțiuni se invită la
a XXIX adunare generală ordinară
 care se va ține în Viștea de jos la 12 Martie st. n. 1923 la 2 ore după amiază în localul institutului.

Obiectele:

1. Raportul d'rectiunii și comitetului de supraveghere.
2. Prezentarea bilanțului încheiat cu 31 Decembrie 1922
3. Propunerea referitoare la împărțirea profitului curat.
4. Alegerea Comitetului de Supraveghere pe un nou period de 3 ani.
5. Modificarea paragrafilor din statute Nr. 1, 4 și 6
6. Eventuale propuneri.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiat, în sensul §-lui 17 din statute, sunt rugați a-și depune acțiunile eventualele dovezile de plenipotență cel puțin cu o zi înainte de adunarea la casa societății.

Acțiunile se pot depune și la institutele „Albina“ Sibiu, „Furnica“ Făgăraș, până inclusiv 6 Martie 1923, iar re-versele sunt a se înainta până în 10 Martie 1923 st. n.

Viștea de jos, la 10 ianuarie 1923.

DIRECȚIUNEA.

ACTIVA**Contul Bilanț la 31 Decembre 1922****PASIVA**

Ct. Casa în numerar	34 384.69	Ct. Capital societar	100.000 —	
„ Bon la Bănci	74 —	„ Capital soc. vărsat în 1922	100 000 —	200 000 —
„ Escompt	1,067.651 —	„ Fond de rezervă	80 684 —	
„ Credite Cambiale cu acoperire hipot.	528.025 —	„ Fond de clădire	12.536 —	
„ Efecte publice și diverse acțiuni	427.300 —	„ Fond de binefacere	5 488 —	98.708 —
„ Credite de Concurent	2,573.851 11	„ Fond de pensuni		21.872 —
		„ Pro diversi		34 000 —
		„ Interese tranzitoare		40 000 —
		„ Depuneri spre fructificare		4,208.114 39
		„ Dividende neridicate		1 574.50
		„ Profit net		27 063 31
	4 63 285 20			4,631 28 20

DEBIT**Contul Pierderi și Profit****CREDIT**

INTERESE:			INTERESE:	
Pentru dep. spre fruc. impoz	127.228 55		dela cambii de bancă	50 862 70
„ „ „ libere	31.178 1	158 406 66	„ „ cambiate cu acoperire hipotecară	28 452 —
SPESE:			dela credite de Concurent	125 054
salare	13 000 —		„ efecte publice și acțiuni de bancă	10.172 75
imprimare, reg. porto și div. chine	7 199 36	21.699 36	Proviziuni	19.511 55
„ „ „	1 500 —			
CONTRIBUȚIE;				
directă și arunc.	8 888 78			
după interese de depuneri	15 267 45			
1% cifra afaceri	2 775 85	26.932 08		
Profit net		27.063 31		
		234.054 41		234 054 41

Viștea de jos, la 31 Decembrie 1922.

George D. Stanciu m. p.
cassar.

Nicolae Borzea m. p.
contabil.

DIRECȚIUNEA:

Nicolae Borzea m. p.
președinte.

Dionisie Stanciu m. p.
vice-președinte.

Ioan M. Șandru m. p.

Ioan Dejenar m. p.

Ioan Bărbat m. p.

Pavel Borzea m. p.

Augustin Șandru m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat conturile prezente și confruntându-le cu registrele, cari au fost purtate în ordine și cu extrasele le-am aflat în consonanță deplină.

Viștea de jos, la 10 ianuarie 1923.

Ioan Banciu m. p.

Octavian Borzea m. p.

Nicolae Țiufiurea m. p.

Victor Vulcan m. p.

Nicolae Borzea m. p.

„PATRIA”, bancă pentru credit, comerț și industrie, s. a. Blaj.

Active		Conto Bilant		Pasive	
Casa: numărar.	377.421.71	Capital de acții		6,000.000	—
Bon de cassă	97.908	Fond de rezervă	1,500.000		
Bon la Postsparkassa	8 181.85 =	„ „ penzie	275.000		
Realități; Casele și mag. in-t.	750 000	„ pentru amortiza- rea investițiilor	500.000		
Investiriile fabr. de țig- lă „Vulcan”	950 000. — =	Fond I. M. Moldovan	5.000	2.280 000	—
Efecte	1,596 575	Depuneri		13,480.112 72	
Acții la bănci	563 500	R-escmpt		3,376 447 98	
Efectele fondului de penze	143.175. —	Diverse conturi creditoare		2,830 343 98	
Efectele fondului I. M. Moldovan	4 500. — =	Interese anticipate		295.224	—
Escompt	10,084 140 48	Dividende neridicate		17 028 50	
Cto Curent	8,734 557 91	Profit curat		679.856	—
Hipotecar	849 589				
Mărfuri	2 050 454 27				
Diverse conturi debitoare	534,309 96				
Mobilier	30 000				
Capital restant, ratele (II-V)	2,114.700				
	28,889.013 18				28,889 013 18

Eșite		Conto Profit și Pierderi		Intrate	
Ma ce de prezență	16 010	Interese escompt	724 963 79		
Interese depuneri capit.	543 70 64	„ de Cto Curent	698 419 27		
„ „ ridicate	17 967 20 =	„ Efecte	10 967 50		
Interese reescompt	240.383 91	„ Hipotecar	78 677 30 =	1,608.027 86	
„ după ratele acționarilor	2 851 20	Chirie		5.790	—
Salare	330 660	Provizioane		150 741 77	
Spese curente	118.739 35	Din vânzarea prod. fab. de cărămizi		505 721 40	
Fracht și porto	180 483 7	„ „ mat. de const. și comb.		171.424 22	
Contribuție comp. de timbru și accis.	423.839 34	„ „ materialului de prăvălie		112.747 76	
Profit curat	679 856				
	2 554 453 01				2 554.453 01

Muntea m. p.
director executiv.

Blaj, la 6 Februarie 1923.

Petru Tucra-Priveagul m. p.
șefcontabil

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Dr. Isidor Marcu m. p. Dr. E. Doctor m. p. Dr. V. Macaveiu m. p. A. C. Domșa m. p.
președinte v. pr.

Al. Pop m. p. V. Suciuc m. p. Dr. D. Sabo m. p. Dr. Ionel Pop m. p.
Dr. George Borșan m. p. ing. Ioan F. Negruțiu m. p. Emil F. Negruțiu m. p. Nicola Eugen m. p.

Sa revăzut și găsit în consonanță cu registrele.

Blaj la 6 Februarie 1923.

COMITETUL DE CENZORI:

Dr. Ambrosiu Chețianu m. p. Augustin Caliani m. p. Traian German m. p.
președinte

Valer Suciuc m. p. Dr. Traian Denghel m. p. Flaviu C. Domșa m. p. Adrian Oțoiu m. p.

Raportul comitetului de cenzori,

Onorată adunare generală!

Comitetul de cenzori, în conformitate cu legea comercială a revidiat casa institutului, efectele, obligațiunile hipotecare, încredințările cambiale și de Cont-Curent și a revăzut cărțile de contabilitate. A examinat depozitele de mărfuri, s'a convins despre buna lor păstrare și că inventarul lor este real. A cenzurat bilanțul anului 1922, contul profitului și pierderilor, și le-a găsit în consonanță cu registrele institutului. A constatat, că împărțirea profitului curat este în conformitate cu statutele.

În baza acestora propune: aprobarea bilanțului, primirea proiectului referitor la împărțirea venitului curat, și darea absoluturii atât consiliului de administrație, cât și comitetului de cenzori.

Blaj la 6 Februarie 1923

COMITETUL DE CENZORI:

Dr. Ambrosiu Chețianu m. p. Dr. Traian Denghel m. p.
președinte notar